

Jezuïetengoed

12

Lauwsestraat 19, 8511 Kortrijk-Aalbeke

(Kaart 1/10.000 nr. 12, Popp-kaart B/159, Gewestplan: woonuitbreidingsgebied).

Eigenaar grond en gebouwen:

Lemahieu Tony (Sint-Martens-Latem) en Vandecasteele (Aalbeke).

Bekende uitbaters:

Vandemoortele Franciscus (1797-na 1826), Vandemoortele François (rond 1867), Devoldre Jean-Baptiste (rond 1890), Yzerbyt Achille-Vanhoenackere Irma (eind 19de eeuw-1927), Vanhoenackere René (1927-1960), De Pourcq Leonard-Vanhoenackere Gisèle (1965-).

Naam:

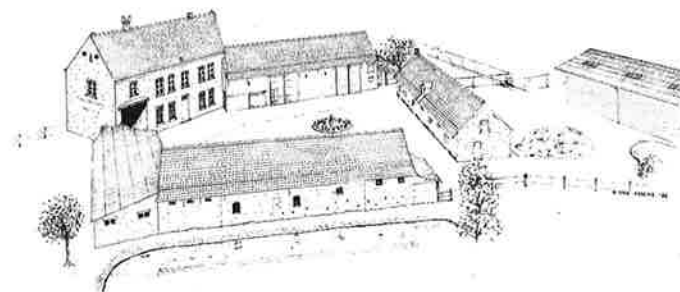
Voorstel. De hoeve behoorde in de 18de eeuw toe aan de paters Jezuïeten van Rijsel, vandaar de vele kapelletjes bij de hoeve. Oudste vermelding: 1713 (R.A.K., Fonds Colens, nr. 163, Renteboek van de heerlijkheden van Aalbeke, Fiefves, Nieuwenhove en Heule).

Gebouwen:

meerzijdig gesloten hoevetype, de vroegere omwalling werd gedicht. Oudste gegevens: stallen: 1733. Woonhuis (1900); Stallen (1733, met nieuwere aanbouw); Schuur (18de eeuw); Kippenhok (oudste deel: 18de eeuw); Loods (1922); Overbouwde poort (1900, deel van het woonhuis); Ovenbuur (1950: afgebroken).

Totale oppervlakte:

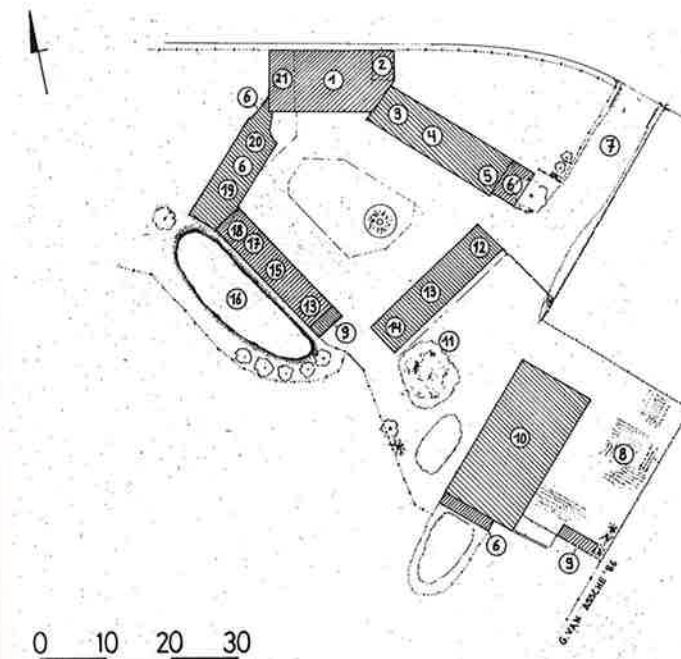
1980: 15 ha 25 a - 1985: 10 ha (Weiland: 6 ha, Akkerland: 4 ha) - 1994: 12 ha 30 a (Weiland: 70 a, Akkerland: 11 ha 60 a).

Aanvullende gegevens:

Het Jezuïetengoed behoorde tot de heerlijkheid van Heule in 1713 en was het eigendom van de paters Jezuïeten van Rijsel. Op het plan van de heerlijkheid van 't Mortaanse te Aalbeke uit 1738 staat de volledig omwalde hoeve eveneens getekend, echter wel buiten de grenzen van deze heerlijkheid. In 1762 waren er 2 uitbaters: Pieter Joseph Chrombaere en Martinus Vandenbroucke. De paters Jezuïeten waren nog steeds eigenaar van het goed met 16 ha 99 a 08 ca grond. Vanaf 1797 kwam Franciscus Vandemoortele uit Gullegem de hoeve uitbaten. Hij werd na 1826 door zijn zoon François opgevolgd. Rond 1834 bedroeg de oppervlakte 12 ha 46 a 90 ca. De hoevestructuur was ongeveer dezelfde als de huidige. Sophia Van Acker uit Rijsel was de toenmalige eigenares en in 1843 Jean Baptiste Van Acker uit Moorseele. Marie-Thérèse Vandemoortele, dochter van François, huwde Jean Baptiste Devoldre die in 1890 als pachter

Het woonhuis (1900) en de schuur (18de eeuw). Het woonhuis werd gebouwd boven op een deel van de gedempte wal.

1. Woonhuis
2. Kapel
3. Wagenhuis
4. Schuur
5. Vroegere paardestal
6. Berging
7. Toegangsweg
8. Moestuin
9. Afdak
10. Loods
11. Mestvaalt
12. Vroeger ovenbuur (nu bietenhok)
13. Stallen
14. Kalverstal
15. Kippenhok
16. Overblijfsel wal
17. W.C.
18. Vroegere varkensstal
19. Garage
20. Werkplaats
21. Poort

wordt vermeld. Eind 19de eeuw vestigt het echtpaar Achille Yzerbyt-Irma Vanhoenackere zich op de hoeve. Gezien het huwelijk kinderloos bleef, nam de broer van Irma, René Vanhoenackere, de uitbating over in 1927. De oudste hoevegebouwen dateren uit de 18de eeuw: koestal, schuur en het oudste deel van het kippenhok. Op de stallen staat de datum 1733 verankerd. Het oude woonhuis, vermoedelijk uit de 18de eeuw, verdween in 1966. Reeds in 1900 werd een nieuw woonhuis gebouwd aan de straatkant. Het kwam er op het vroeger tracé van de wal, die op deze manier onderbroken werd. Tot 1930 kwam de wal nog tot aan de straat aan beide zijden. Hij werd daarna gedeeltelijk gebruikt als officiële stortplaats. Momenteel is nog steeds een deel van de oorspronkelijke wal aanwezig. De hoeve bood lange tijd werk aan een "boever" of paardenbegeleider en een knecht. Deze verdienden juist voor de Tweede Wereldoorlog respectievelijk 100 en 90 fr. per week. Meestal hadden deze arbeiders kenmerkende bijnamen. Zo beschikte "Jef eenoge" slechts over 1 oog. "Jef alledaage" werkte steeds voor 1 of 2 dagen bij een bepaalde boer en verspeelde het verdiende geld aan drank. Bij geldnood zocht "Jef alledaage" bij een andere boer werk. Hij werkte dus dagelijks bij een andere landbouwer. De laatste knecht bleef tot omstreeks 1967 op de hoeve. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden door de bezetters 2 langgerekte barakken gebouwd op de weide achter de loods. Deze dienden als stal voor 130 paarden. Ook de schuur werd als stal ingericht voor ongeveer

Voornaamste specialiteiten: runderen, kippen, aardappelen, bieten, maïs, graangevassen, verkoop van hoeveprodukten (melk, eieren...).

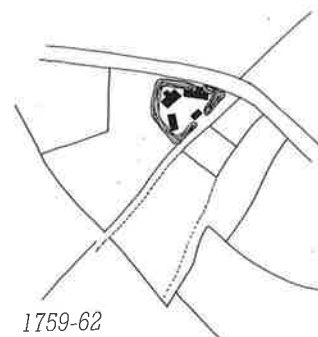
ARCHIEF

R.A.K.:

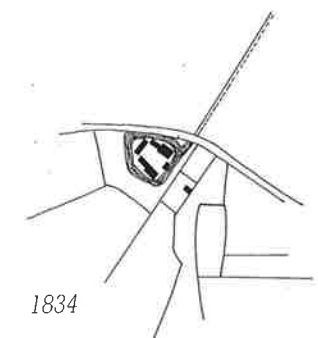
- Fonds Colens, nr. 163, Renteboek van de heerlijkheden van Aalbeke, Fiefves, Nieuwenhove en Heule, A. De Bersaques, 1713, nr. 22.
- Familiearchief d'Ennetières, nr. 1868, Renteboek van de heerlijkheid van 't Mortaanse, Plan van de Heerlijkheid te Aalbeke, 1738.
- Gemeentearchief Aalbeke, nr. 1, Landboek Aalbeke, Gheysen 1759-62, nr. 2/8.
- Stad Kortrijk, Wegendienst, Atlas van de buurtwegen van Aalbeke, 1843, nr. 2/53.

LITERATUUR

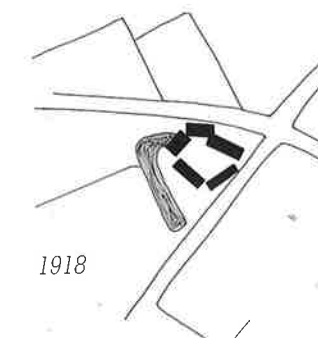
- Popp-kaart Aalbeke en legger, 1834, B/159.

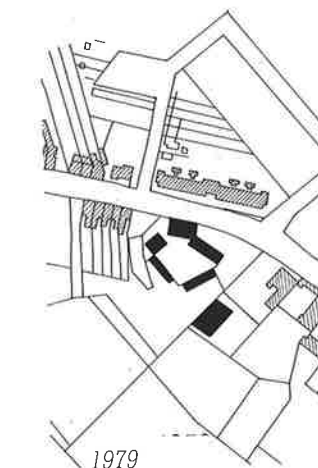
1759-62

1834

1918

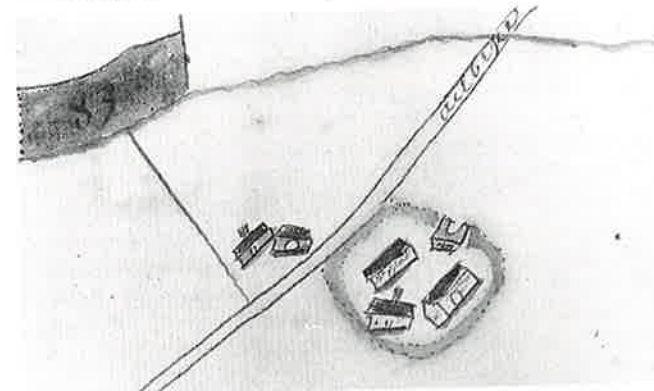

1979

117 paarden. De loods werd in de periode 1940-1941 toegemetsd en fungeerde als bergplaats voor 6 kanonnen. Met het einde van de oorlog trokken de Duitse soldaten weg. De plaatselijke bevolking was er na de aftocht onmiddellijk bij om de barakken af te breken in een minimum van tijd. Golfplaten en houten planken waren toen van groot nut als heropbouw materiaal of brandstof. In 1944 herbergde de hoeve wel een aantal Engelse officieren die over een tank in het poortgebouw van het huis en een uitzendpost beschikten.

Vanaf 1960 baat schoonzoon Leonard De Pourcq, de huidige bedrijfsleider, het Jezuietengoed uit. De hoeve-oppervlakte is sedert 1980 met 3 ha afgenomen door onteigening voor verkavelingen. De hoeve heeft zich nu gespecialiseerd in de thuisverkoop van hoeveprodukten. Ongunstige gewestplanligging en ontbrekende opvolging wijzen op een onzekere toekomst voor dit landbouwbedrijf.

Jezuietengoed in 1748. R.A.K., Familiearchief d'Ennetières, nr. 1868, Landboek van de heerlijkheid van Drooghendriesch, 1748.

Rechts de stallen van 1733 met hozingen.

Coghes Hof

Lauwsestraat 112, 8511 Kortrijk-Aalbeke

(Kaart 1/10.000 nr. 13, Popp-kaart A/268, Gewestplan: woongebied).

Eigenaar grond en gebouwen:
familie Coghe.

Bekende uitbaters:

Delepierre Anthone (rond 1826-1834), Delepierre Charles Louis (rond 1846-1856), Delepierre Henri (vóór 1890-1909), Coghe Henri (1909-1944), Coghe Georges (1944-1982), Deweer Mark (1982-1992), weduwe Deweer - Coghe Monique (1992-).

Naam:

Voorstel. De Coghes zijn bekend in Aalbeke en in de volksmond wordt de hoeve naar hen genoemd. Oudste vermelding: 1713 (R.A.K., Fonds Colens, nr. 163, Rentebok van de heerlijkheid van Aalbeke, Fiefves, Nieuwenhove en Heule).

Gebouwen:

open vierkantshoeve. Oudste gegevens: 1829?, schuur. Woonhuis (19de eeuw, 1925-30: vernieuwd, vroeger stro-dak); Ovenbuur (voor WO II: afgebroken); Stallen (oude koestal in schuurgebouw met muurvlechtingen, vroegere stallen: nu kippenstal en berging sedert 1960, 1965: nieuwe koestal); Schuur (1829?, slecht leesbaar in gevelsteen); Loods (1938); Ingangspoort en kapel (afgebroken voor verbreding toegang).

Totale oppervlakte:

1980: 12 ha 90 a - 1985: 12 ha 90 a (Weiland: 1 ha, Akkerland: 11 ha 90 a).

Voornaamste specialiteiten:

wintertarwe, suikerbieten, aardappelen en maïs.

Aanvullende gegevens:

Rond 1713 behoorde de hoeve toe aan Guill. Lievens en lag op het grondgebied van de heerlijkheid van Heule te Aalbeke. Op het plan van de heerlijkheid van 't Mortaanse te Aalbeke uit 1738 staat de hoeve eveneens afgebeeld, maar wel buiten de grenzen van de heerlijkheid. In 1762 was de hoeve het eigendom van Albertus De Cock en de weduwe van Jean Baptiste Decouttere was uitbaatster. De oppervlakte bedroeg 3 ha 61 a 69 ca. De hoeve bezat rond 1834 ongeveer dezelfde structuur als de huidige, toen Antonius Delepierre eigenaar en gebruiker was. Het areaal telde 3 ha 49 a 58 ca. Omstreeks 1846-1856 was Charles Louis Delepierre de uitbater en omstreeks 1890 zijn zoon Henri. In 1909 huwde Henri Coghe met de dochter Sidonie Delepierre en werd zo de opvolgende uitbater. Met de Eerste Wereldoorlog waren Duitse soldaten en paarden op de hoeve geïnstalleerd. In deze periode viel een bom op een stal zodat de gevel moest

Zicht op het erf.

